

tilsvarende Love for Landets Vedkommende til at forhindre, at den hensynsløse Husbond — og af dem er der jo mange, det ville sikkert de Herrer erkende — udnytter den lille Dreng eller Pige saa stærkt, at Barnet lider Skade og forkrøbles derved. Jeg haaber, at den Tid maa komme, da der vil komme Forslag om at supplere vor Fabriklovgivning med en Beskyttelseslovgivning for Børn ude paa Landet. Der viser sig mere Sangbund derfor nu end tidligere. Men vi kunne lave, hvilke Love vi ville, og vi kunne skærpe disse Beskyttelses- og Fabriklove saa meget, vi ville, naar Fattigdommen er i Hjemmet, maa Moderen eller Faderen sende sit Barn ud at tjene eller arbejde, og hvor mangen Fader og Moder — lad os holde os til Mødrene —, hvor mangen Enke har ikke maattet sende sit Barn ud at tjene, skønt Barnet ikke havde Evne til at paatage sig det strenge Arbejde. Hvor megen kunstlet Ligegyldighed have de ikke maattet paatage sig i det Øjeblik, de lod deres Barn komme ud!

Jeg erindrer et Tilfælde ovre fra Aarhusegn, der tildrog sig for et Par Somre siden. En Knægt paa en 10—11 Aar var bleven meget daarligt behandlet af sin Husbond, en Boelsmand ude paa Landet. Han havde gentagne Gange slaaet Drengen. Jeg tog derud og undersøgte Sagen. Manden var ærlig nok til at indrømme, at han havde slaaet Drengen, „men“, tilføjede han, „Moderen har givet mig Lov til det; da han sidste Gang løb herfra, og hun kom med ham, sagde hun: Hvis han bliver næsvis, maa De gerne give ham en Lussing: jeg har kun gjort, hvad hun havde forlangt“. „Hun har vel ikke forlangt, at De skulde slaa Drengen“, sagde jeg. „Nej, men hun har givet mig Lov til det“. Vi gik derude i Marken sammen. Drengen arbejdede sammen med Manden og traadte i Karls Sted, det vil sige, han udrattede naturligvis ikke det samme Arbejde, men var beskæftiget med samme Arbejde som Manden selv, og det kunde Manden ikke se var nogen Uret. Han forlangte altsaa, at denne Dreng paa 10—11 Aar skulde være lige saa ferm og arbejdskraftig som han selv. Jeg havde sendt Bud efter Moderen, og hun var kommen derhen. Jeg sagde til hende, mens Husbonden stod et Stykke derfra: „Drengens Husbond siger, at De har givet ham Lov til at slaa Deres Dreng, passer det?“ Nej, det passede ikke, men hun havde maaske nok sagt, at hvis det gik alt for galt til, kunde han give ham en

Lussing. „Hvor kunde De sige det til ham?“ spurgte jeg. Hun svarede: „Jeg er Enke med 4 Børn; Drengen var løben sin Vej, fordi han havde faaet Klø; jeg har fæstet ham bort for et halvt Aar, havde jeg nu beholdt ham hjemme, var jeg bleven dømt, og jeg havde ingen Penge at betale med; saa sendte jeg ham tilbage, og jeg har maaske nok samtidig sagt det, De talte om, men jeg havde jo ikke ment det saadan“. Som vi nu stod derude paa Marken omkring ved Syvtiden denne Sommeraften, skulde hun til at gaa fra sin Dreng, men idet hun skal gaa, siger Drengen: „Mo'r, maa jeg ikke følge med Dig hjem?“ „Nej, Du maa blive“, svarede hun, men det var med halvkvalt Stemme. Han sagde igen: „Mo'r, maa jeg ikke gaa med Dig hjem?“ Men han maatte ikke gaa med hende hjem, Fattigdommen og Loven forhindrede det.

Se, den Slags Scener udspilles der mange af mellem Aar og Dag. Vi komme ikke til at staa Side om Side med disse Enker, for den Fattigdom og den Kamp for Tilværelsen, som føres omkring i disse Hjem, er jo ikke aktuel, det er ikke noget, som interesserer Folk, det er ikke noget, som morer Folk, der er jo ikke Sensation i det. Der er ganske anderledes Sensation f. Eks. i, at nogle Damer, der ikke have andet at bestille, en hel Nat gaa og lege ude ved Klampenborg. Det er der ganske anderledes Sensation i, det er en Begivenhed, en Begivenhed for Hovedstadens Presse, for hele Landet, det taler man om i Sporvognene, i Togene o. s. v. Men at Tusinder af Enker kæmpe en fortvivlet Kamp for Tilværelsen, og at der er Tusinder af Børn, som blive udbyttede, det skriver man ikke om, taler ikke om det; man skriver heller ikke om det i den Presse, som giver sig ud for at være en rigtig radikal Presse; man beskæftiger sig ikke med det sociale Spørgsmaal, som man virkelig skulde beskæftige sig med det. Det er min Overbevisning, at hvis denne Side af det sociale Spørgsmaal trængte ind paa Livet af os alle sammen, hvis vi virkelig fik at se, hvor frygtelig Tilværelsen former sig for mange af vore Medbrødre og Medsøstre, vilde vi være villige til gennem det offentlige, gennem Staten at yde Hjælp.

Enken, som jeg talte om før, med den lille Dreng, som var bleven slaaet, havde Ret. Det er kun 1½ Aar siden, at der stod en Notits i et Skiveblad, som meddelte, at en Mand der oppe paa den Egn, en lille Husmand, var bleven dømt til 80 Kr. i Erstatning til Husbonden og 30 Kr.